

ΓΙΩΡΓΟΣ ΤΡΑΝΤΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Ε.Μ. Κ.Κ. ΛΑΡΙΣΑΣ - ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ

**2ο Σ.Δ.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ:
ΜΙΑ ΓΕΦΥΡΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΑΝΕΝΤΑΞΗ.
ΠΩΣ Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΑΛΛΑΖΕΙ ΤΙΣ ΖΩΕΣ
ΤΩΝ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ ΣΤΗ ΦΥΛΑΚΗ ΤΗΣ ΛΑΡΙΣΑΣ**

«Όταν κλείνει ένα σχολείο, ανοίγει μία φυλακή. Πρέπει να κάνουμε περισσότερα σχολεία και λιγότερες φυλακές». Με αυτή την διαπίστωση και προτροπή ο Βίκτωρ Ουγκό (Victor Hugo), διάσημος Γάλλος συγγραφέας, ποιητής, δραματουργός και πολιτικός, εξέφραζε την άποψη ότι η εκπαίδευση είναι ένας σημαντικός παράγοντας στην πρόληψη της εγκληματικότητας και την ανάπτυξη μιας υγιούς κοινωνίας. Όταν ένα σχολείο κλείνει, οι νέοι δεν έχουν πρόσβαση στην εκπαίδευση και δεν αποκτούν τις δεξιότητες και τις γνώσεις που χρειάζονται για να αναπτύξουν τις ζωές τους και να συνεισφέρουν στην κοινωνία. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε ανεργία, φτώχεια και αποξένωση και σε εγκληματικές συμπεριφορές.

Τί γίνεται όμως όταν εκεί που ανοίγει μία φυλακή ανοίγει και ένα σχολείο μέσα σε αυτή; Όταν ανοίγει ένα σχολείο μέσα σε μία φυλακή, δημιουργείται μία ευκαιρία για την αναμόρφωση και την εκπαίδευση των κρατούμενων. Η εκπαίδευση μπορεί να παρέχει στους κρατούμενους τις δεξιότητες και τις γνώσεις που χρειάζονται για να επανενταχθούν στην κοινωνία με επιτυχία μετά την αποφυλάκισή τους. Η παροχή εκπαίδευσης στις φυλακές μπορεί να προσφέρει πολλά όφελι. Πρώτον, μπορεί να μειώσει φαινόμενα ύποτροπής, καθώς η εκπαίδευση μπορεί να βοηθήσει τους κρατούμενους να αναπτύξουν τις δεξιότητες και τις γνώσεις που χρειάζονται για να αποφύγουν την επανά-

ληψη παραβατικών συμπεριφορών και να οδηγηθούν σε μία πιο θετική και παραγωγική ζωή. Επιπλέον, η εκπαίδευση μπορεί να βοηθήσει στην αντιμετώπιση της ποινικότητας και της βίας μέσα στις φυλακές. Οι κρατούμενοι που έχουν πρόσβαση στην εκπαίδευση αναπτύσσουν μία θετική στάση, αποκτούν νέες προοπτικές και αναγνωρίζουν την αξία της εκπαίδευσης και της προσωπικής ανάπτυξης. Οι κρατούμενοι που αποκτούν εκπαίδευση μπορεί να αναπτύξουν επιπλέον εργαλεία και δεξιότητες για να διαχειριστούν τά δεινά του εγκλεισμού και να αποφύγουν την συμπεριφορά που οδηγεί σε συγκρουσιακές καταστάσεις. Συνολικά, η παροχή εκπαίδευσης στις φυλακές είναι ένας σημαντικός τρόπος να προάγουμε την αναμόρφωση, την επανένταξη και την ανάπτυξη των κρατουμένων. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε μία καλύτερη και πιο ασφαλή κοινωνία.

Αυτή την ανάγκη αναγνώρισε η πολιτεία δημιουργώντας Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας στις φυλακές της χώρας. Η αξία της δεύτερης ευκαιρίας στην εκπαίδευση είναι πολύ σημαντική και έχει πολλά όφελι. Πρώτον, παρέχει την δυνατότητα σε άτομα που έχουν αποτύχει στο παρελθόν να ανακτήσουν την εκπαίδευση που χρειάζονται για να προχωρήσουν στην ζωή τους. Αυτό μπορεί να συμβάλει στην ανατροπή της φτώχειας, της ανεργίας και άλλων κοινωνικών προβλημάτων που συνδέονται με την έλλειψη εκπαίδευσης.

Δεύτερον, η δεύτερη ευκαιρία στην εκπαίδευση προάγει την ισότητα και τη δικαιοσύνη. Όλοι οι άνθρωποι, ανεξάρτητα από το παρελθόν τους ή τις

συνθήκες τους, αξίζουν την ευκαιρία να αποκτήσουν εκπαίδευση και να αναπτύξουν τις δεξιότητές τους. Η δεύτερη ευκαιρία εξαλείφει τις διακρίσεις και τις ανισότητες που συνδέονται με την πρώτη ευκαιρία και επιτρέπει σε όλους να αναπτύξουν το δυναμικό τους.

Τρίτον, η δεύτερη ευκαιρία στην εκπαίδευση ενισχύει την κοινωνία και την οικονομία. Όταν οι άνθρωποι αποκτούν εκπαίδευση, αποκτούν και τις δεξιότητες που χρειάζονται για να είναι παραγωγικά μέλη της κοινωνίας και της αγοράς εργασίας. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε αύξηση της απασχόλησης, της οικονομικής ανάπτυξης και της κοινωνικής ευημερίας.

Τέλος, η δεύτερη ευκαιρία στην εκπαίδευση προάγει την προσωπική ανάπτυξη και την ευημερία. Όταν οι άνθρωποι έχουν την ευκαιρία να μάθουν και να αναπτύξουν τις δεξιότητές τους, αυξάνεται η αυτοπεποίθησή τους και η ικανότητά τους να επιτύχουν τους στόχους τους. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε μεγαλύτερη ευτυχία, ένα πιο ικανοποιητικό επαγγελματικό προσωπικό και προσωπική ικανοποίηση.

Συνολικά, η δεύτερη ευκαιρία στην εκπαίδευση είναι ένας σημαντικός μηχανισμός που μπορεί να αλλάξει τις ζωές των ανθρώπων και να συμβάλει στη δημιουργία μιας καλύτερης και πιο δίκαιης κοινωνίας.

Τό πρώτο Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας σε χώρο έγκλεισμού δημιουργήθηκε στην φυλακή της Λάρισας πριν από δεκαεννιά χρόνια. Αυτό τό σχολείο έχει αλλάξει τις ζωές πολλών κρατουμένων, προσφέροντας μιά ευκαιρία για μάθη-

ση, ανάπτυξη και ανασυγκρότηση. Αυτό τό μοναδικό εκπαιδευτικό ίδρυμα αποδεικνύει τίν δυναμική της δεύτερης εύκαιρίας τόσο γιά εκπαιδευτικούς, όσο και γιά εκπαιδευόμενους καθώς και τό πώς ή εκπαίδευση μπορεί νά ανατρέψει τίς προκαταλήψεις και νά ανοίξει νέους δρόμους γιά τούς έγκλειστους.

Τό 2ο ΣΔΕ Λάρισας ιδρύθηκε τό 2004 στή φυλακή τής Λάρισας. Ή ιδέα προήλθε από μιά ομάδα εκπαιδευτικών και κρατουμένων πού πίστευαν ότι ή εκπαίδευση μπορεί νά αποτελέσει ένα ισχυρό εργαλείο γιά τίν ανασυγκρότησή τους και τίν κοινωνική επανένταξή τους. Τό 2006 απέκτησε τόν δικό του ανεξάρτητο χώρο εκτός του συγκροτήματος τών θαλάμων φύλαξης, κάτι πού συνιστά μαζί μέ τί διάρκεια φοίτησης μοναδικό φαινόμενο σέ όλη τίν Εύρώπη. Σέ αυτά τά δεκαεννιά χρόνια λειτουργίας του έχει προσφέρει εκπαίδευση σέ εκατοντάδες κρατούμενους, ενώ έχει κερδίσει εύρεία αναγνώριση γιά τό συνολικό του έργο.

Τό Σχολείο Δεύτερης Εύκαιρίας προσφέρει μιά πληθώρα γραμματισμών, μέσω τών όποιων οί εκπαιδευόμενοι μαθαίνουν πώς νά μαθαίνουν από γλώσσες και ύπολογιστές μέχρι αριθμητική και επιστημονική γνώση. Οί έγκλειστοι εκπαιδευόμενοι έχουν επίσης τί δυνατότητα νά επιλέξουν διαθεματικά σχέδια δράσης (projects), δημιουργικές δραστηριότητες ή νά συμμετάσχουν σέ διαδικτυακές εμπειρίες πού είναι δύσκολο νά βιώσουν διά ζώσης λόγω του έγκλεισμού. Ήπιπλέον, τό σχολείο παρέχει ειδικά προγράμματα ύποστήριξης γιά τίν ψυ-

χολογική στήριξη και τόν επαγγελματικό προσανατολισμό, προσφέροντάς τους εφόδια για να ανακτήσουν την αυτοπεποίθηση και την ελπίδα για μία καλύτερη ζωή. Οί εκπαιδευόμενοι παρουσιάζουν μουσικοθεατρικές παραστάσεις, πρωτότυπες καλλιτεχνικές δημιουργίες, δραστηριότητες στην φύση (κι-πουρική και μελισσοκομία) και δράσεις που δείχνουν περιβαλλοντική ευαισθησία. Στίς εγκαταστάσεις του σχολείου φιλοξενούνται ένα δημοτικό σχολείο, ένα καλλιτεχνικό εργαστήριο, φοιτητές πανεπιστημίου, δανειστική βιβλιοθήκη, ένα μουσείο μέ εκθέματα των εγκλείστων εκπαιδευόμενων, ενώ παραδίδονται και μαθήματα σέ κατ' ιδίαν διδαχθέντες μαθητές Λυκείου.

Οί πτυχές τής εκπαίδευσης και τής ανάπτυξης που προσφέρει τό 2ο ΣΔΕ Λάρισας δημιουργούν μία νέα πραγματικότητα για τούς κρατούμενους, ενθαρρύνοντάς τους να αναθεωρήσουν τίς επιλογές τους και να δημιουργήσουν νέες ευκαιρίες για τό μέλλον. Συνολικά, τό σχολείο δεύτερης ευκαιρίας στην Έλλάδα άποτελεί ένα παράδειγμα για τό πώς ή εκπαίδευση και ή ανάπτυξη μπορούν να αλλάξουν τίς ζωές των ανθρώπων και να βοηθήσουν στην δημιουργία ενός καλύτερου μέλλοντος για όλους. Η επένδυση σέ προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης στους κρατούμενους μπορεί να μειώσει τήν βία έντός και έκτός των Σωφρονιστικών Καταστημάτων και να αύξήσει τήν πιθανότητα επιτυχούς επανένταξης των κρατουμένων στην κοινωνία. Παράλληλα, ή δημιουργία περισσότερων σχολείων δεύτερης ευκαιρίας στίς φυλακές και ή επέκτασή

τῶν προγραμματίων ἐκπαίδευσης σέ ἄλλους τομεῖς, ὅπως ἡ τέχνη, ἡ μουσική καί ὁ ἀθλητισμός, μποροῦν νά ἐνισχύσουν τήν ἀποτελεσματικότητα τῆς ἀναμόρφωσης τῶν κρατουμένων. Ἡ ἐκπαίδευση καί ἡ ἀνάπτυξη ἀποτελοῦν τόν καλύτερο τρόπο γιά νά διασφαλιστεῖ ὅτι οἱ κρατούμενοι ἔχουν τίς δεξιότητες καί τήν αὐτοπεποίθησι πού χρειάζονται γιά νά ἐπιστρέψουν στήν κοινωνία ὡς παραγωγικά μέλη της.